

TÍÐINDI

Tænastugjöld skulu hjálpa kommununum

Fleiri av hægstu lønunum rinda ikki skatt í Føroyum. Lægri inntøkuskattur og fleiri tænastugjöld høvdu bøtt um støðuna, sigur skattanevndin

Danjal av Rana

Eitt niðurlag frá borgarstjórum og kommunuskrivstovum, sum vit hava ferðast runt landið at kaga í skattalistarnar hevur verið, at nógvar av hesum heilt høgu lønunum, rinda lutfalsliga lítið, í summum førum als einki, í kommunukassarnar. Sum dømi kann nevast teir, sum sigla í Grønlandi, sum als ikki rinda skatt í Føroyum.

Ein sera stórir partur av teimum 552, sum hava eina skattskylduga inntøku yvir eina millión krónur, eru føroyingar, sum sigla við útlendskum skipum. Skattareglurnar eru ymiskar, so onkrir av teimum rinda skatt av allari lønini, meðan aðrir einans rinda skatt í útlandinum. Aftur aðrir rinda skatt av einum parti av lønini í Føroyum og einum parti í útlandinum.

Hetta er eisini ein avbjóðing, sum Føroya Landsstýrið er vitandi um og hevur umhugað at broyta. Skattanevndin, sum fyrr í ár handaði landsstýrskvinnuni í figgjarmálum frágreiðing sína um føroysk skattaviðurskipti, hevði millum annað til uppgávu at kanna, hvussu tryggjast kundi, at føroyingar í vinnu uttanlands

rindaðu ein størri part av skattinum í føroyska landskassan ella kommunukassarnar.

Tvískattaavtalurnar gagna ikki kommunukassunum

Orsøkin til, at tað er so misjavnt, hvør rindar skatt í Føroyum, er í høvuðsheitum tvískattaavtalur, sum føroyskir myndugleikar hava gjørt við onnur lond, fyrst og fremst grannalond okkara. Áður hevur ljóðað, at ætlanin var at fáa broytt onkrar av hesum tvískattaavtalunum, men sum skilst eru hini londini ikki so fegin um hetta.

Sambært skattanevndini, so eru ov nógvar undantøk, frádráttir og serskipanir í skattaskipan okkara, samstundis sum inntøkuskatturin er ein størri partur av almennu inntøkunum enn í grannalondunum.

Skattanevndin mælir tí til at flyta skattatrystið frá inntøkuskattinum yvir til skattasløg, har borgarin ikki hevur møguleika við síni atferð at sleppa sær undan at gjalda.

Sambært skattanevndini kann landið fáa 53 milliónir krónur meiri og kommunurnar 40 milliónir krónur meiri, um verandi serskipanir og frádráttir verða av-

tiknir. Skattanevndin mælir til, at hendan inntøkan verður nýtt til at lækka inntøkuskattin.

Uttanlandsarbeiðarar hava ein frádrátt á 30 % av inntøkuni upp til inntøku á 400.000 kr. Skattskylduga inntøkan, sum eftir er, verður skattað 35 %. Frádrátturin í fiskivinnuinntøku er 14 % fyri inntøkur upp til 470.000 kr. Hámark á 66.000 kr. Samdøgursfrádrátturin er 300 kr. um samdøgri.

Borgaragjald og tænastugjald

Skattanevndin mælir tí til at innføra eitt slag av borgaragjaldið, sum skal fella til kommunurnar. Allir borgarar yvir 20 ár skulu rinda 300 krónur um mánaðin. Hetta gevur landinum eina inntøku upp á 130 milliónir krónur, sum eisini skal nýtast til at lækka inntøkuskattin.

Harafturat skulu kommunurnar krevja eitt húsatænastugjald til at rinda fyri vatnveiting, kloakk, renovatión og sløkkilið. Kostnaðurin verður 1000 krónur um mánaðin fyri sethús, 800 krónur fyri raðhús og tvíhús og 600 krónur fyri íbúðir.

Skattanevndin sigur, at avleiðingarnar av hesum broytingunum verður, at inntøkuskatturin í Føroyum lækkar, markskatt-

urin lækkar og tað verður ein javnari skatting millum tey, sum arbeiða í Føroyum, og tey, sum arbeiða í útlondum.

Kári Petersen sigur, at tey hava ásannað, at tað neyvan verður gjørligt at broyta tvískattaavtalurnar, og tí er betri at áleggja nøkur tænastugjöld.

- Heldur enn at royna at broyta tvískattaavtalurnar, hava vit mælt til at broyta skattaskipanina í Føroyum. Við at áleggja eitt borgaragjald og eitt húsatænastugjald, kunnu fólk ikki lata vera við at rinda í felagskassan, hvørki tey, sum arbeiða uttanlands, ella tey, sum av onkrari orsök ynskja at snýta í skatti, sigur Kári Petersen, formaður í nevndini, sum skrivaði álitid.

Hann sigur, at tað er neyðugt at lækka inntøkuskattin, fyri at nýggju gjøldini ikki skulu økja um skattatrystið hjá teimum, sum búgva í Føroyum.

- Sannleikin er, at nógvar av teimum, sum arbeiða uttanlands, sleppa undan at rinda fyri hesar kommunalu útreiðslurnar, sum kosta kommununum eini 300 milliónir krónur um árið. Harumframt rinda tey einans foreldragjald fyri barnaansing, sum tó einans er eini 30% av kostnaðinum av einum

Kári Petersen, formaður í skattanevndini, heldur, at tænastugjöld høvdu tryggja eina javnari skatting av teimum, sum arbeiða í Føroyum og teimum, sum arbeiða uttanlands.

ansingarplássi. Tað hava vit tó ikki gjørt nakað við í hesi frágreiðingini, sigur Kári Petersen

Hetta tryggjar javnari skatting

Hann veit eisini um ónøgdina millum fólk um, at nøkur sleppa nógvar bíligari í skatti, men nýta somu tænastur í Føroyum sum øll onnur.

- Á hendan hátt tryggja vit eina javnari skatting. Vit bæði lækka inntøkuskattin her í Føroyum og tryggja okkum, at tey, ið sigla aðrastaðni – og rinda skatt aðrastaðni – eisini rinda fyri nakrar kommunalar útreiðslur her í Føroyum, sigur hann.

Kári Petersen sigur, at í einum globaliseraðum

heimi, har arbeidsorkan ikki longur er tengd at einum staði og har vøkur uttan trupulleikar kunnu seljast um landamørk og tænastur verða veittar á netinum, er betri at fara frá eini skattaskipan bygd einans á inntøkuskatt yvir til eina, sum er meiri tengd at tænastugjøldum.

- Ein høgur inntøkuskattur minkar um hugin at arbeiða og er ringur fyri búskapin. Tað er betri at leggja um til tænastugjöld, so at fólk eisini kunnu økja um arbeidsútbýti hjá sær. Samstundis fáa vit eisini javnstillað tey, sum arbeiða í Føroyum við tey, sum arbeiða uttanlands, sigur hann.

10 tær hægstu lønirnar (menn)

8,0 milliónir krónur – Tórshavnar kommuna
5,7 milliónir krónur – Klaksvíkar kommuna
5,1 milliónir krónur – Leirvíkar kommuna
5,0 milliónir krónur – Runavíkar kommuna
4,6 milliónir krónur – Tórshavnar kommuna
4,5 milliónir krónur – Fuglafjarðar kommuna
3,7 milliónir krónur – Klaksvíkar kommuna
3,5 milliónir krónur – Eysturkommuna
3,4 milliónir krónur – Tórshavnar kommuna
3,4 milliónir krónur – Vestmanna kommuna

5 tær hægstu lønirnar (kvinnur)

2,4 milliónir krónur – Fuglafjarðar kommuna
1,6 milliónir krónur – Tórshavnar kommuna
1,4 milliónir krónur – Klaksvíkar kommuna
1,4 milliónir krónur – Tórshavnar kommuna
1,2 milliónir krónur – Tórshavnar kommuna

Skattareglur fyri sjómenn

Teir, ið sigla við norðurlendskum fiskiskipum skulu gjalda allan skattin í Føroyum.

Teir, ið sigla við grønlandskum fiskiskipum rinda allan skattin í Grønlandi.

Teir, ið sigla við øðrum fiskiskipum skulu rinda skatt í Føroyum, men fáa frádrátt fyri tann skattin, sum er goldin í útlandinum.

Persónar, ið sigla við

norðurlendskum fiskiskipum hava eisini rætt til samdøgursfrádrátt, sum er 300 krónur fyri samdøgrið.

Teir, ið sigla við norðurlendskum ferða- og farmaskipum skulu gjalda skatt í flagglandinum. Frádráttur verður síðani givin í Føroyum fyri hendan skattin.

Teir, ið sigla við norðurlendskum ferða- og farmaskipum, sum ikki

eru undir norðurlendskum flaggi, rinda skatt í Føroyum, uttan so, at teir rinda skatt í flagglandinum. Siglir skipið í norðurlendskum sjógvi, eigur norðurlandið skattin. Frádráttur verður givin í Føroyum.

Føroyingar við grønlandskum skipum rinda skatt í Grønlandi, um reiðarið er grønlandskt.

Føroyingar, ið sigla á skipum í oljuvinnuni

á norðurlendskum øki, gjalda skatt í arbeidslandinum. Frádráttur verður givin í Føroyum.

Er skipið uttan fyri norðurlendskt øki, skal ein bert rinda skatt í Føroyum.

Teir, ið sigla á veitingarskipum eru mettir sum skip í oljuvinnuni, um tey eru í norðurlendskum sjógvi.

Teir, ið eru á veitingarskipum uttan fyri norðurlendskt øki, rinda

skatt í flagglandinum. Frádráttur verður givin í Føroyum.

Teir, ið sigla við skipum hjá norðurlendskum reiðaríum, men undir øðrum flaggi, gjalda ikki skatt til norðurlandið, um skipið ikki er í tí økinum. Um skattur er goldin í flagglandinum, verður frádráttur givin í Føroyum. Annars verður skattur goldin í Føroyum.

Føroyingar, ið eru

við skipum í sjóøki hjá øðrum landi, gjalda skatt til tað norðurlandið og fáa frádrátt í Føroyum fyri tann skatt, sum fellur á inntøkuna.

Føroyingar, ið eru við skipum í sjóøki uttan fyri norðurlendskt øki, gjalda skatt í Føroyum.

Persónur, ið hevur inntøku undir DIS, skal ikki gjalda skatt av inntøkuni í Føroyum.